

Albo Duurzaam Hardhouten Ramen

Verwerkings- en onderhoudsvoorschriften

In de Nationale Beoordelingsrichtlijn voor het KOMO®-attest-met-productcertificaat voor Houten Gevelementen (BRL 0801) wordt in de productie-eisen onderscheid gemaakt in Concept I, II, II+, III en IV. De vijf concepten staan voor de vormen van compleetheid waarin houten gevelementen, waaronder onze ramen kunnen worden afgeleverd. Door expliciet voor een bepaald concept te kiezen, zijn taken en verantwoordelijkheden tussen fabrikant en koper over en weer duidelijk.

In Concept I worden de ramen, voorzien van een grondverfsysteem, door de fabrikant als halfproduct geleverd. In Concept II levert de fabrikant het product meer compleet; voorzien van alle infrezingen voor het hang- en sluitwerk en een voorlaksysteem. In Concept II+ is er sprake van voor- of aflak en is het product beglaasd. In Concept III is de fabrikant tevens geheel verantwoordelijk voor het monteren van hang- en sluitwerk en beslag en gecertificeerd afhangen van de gevelproducten. In Concept IV wordt ook het onderhoud toegevoegd.

Albo Deuren levert ramen beglaasd in een voor- of aflaksysteem (Concept II+) of met montage inbegrepen (Concept III). De BRL 0801 vereist onder meer dat de leverancier verwerkingsvoorschriften meeleverd. De inhoud van de verwerkingsvoorschriften is onderdeel van de onafhankelijke toetsing door de certificerende instelling in het kader van het KOMO®-attest-met-productcertificaat.

Ontvangst, transport en opslag

Bij ontvangst van het raam(en) en eventueel bijgeleverde materialen dient controle plaats te vinden op aantallen, afmetingen, bewerkingen en mogelijke beschadigingen. Indien iets niet akkoord wordt bevonden, dient een aantekening op de verzendlijst van de vervoerder te worden gemaakt met vermelding van de bevindingen. Bemerkingen doorgeven aan de afdeling Service van Albo Deuren, mailadres: service@albo.nl. Hoek- en randschade, voor deze beoordeling in aanwezigheid van de chauffeur folie en hoekrandbescherming verwijderen, op de verzendlijst van de vervoerder aantekenen. Schade in het pakket (niet zichtbaar bij ontvangst) dient voor aanvang van het eigen transport of binnen één werkweek na de levering door Albo Deuren schriftelijk gemeld te worden bij de afdeling Service van Albo Deuren, mailadres: service@albo.nl. Eventuele productiefouten mogen ook op een later tijdstip worden gemeld, echter geniet het de voorkeur om dit te doen voor het eigen transport.

Ramen dienen bij transport afdoende tegen weersinvloeden, beschadigingen en dergelijke te worden beschermd en daarbij zodanig te worden ondersteund, dat geen ontoelaatbare vervormingen kunnen optreden. Het voorgaande geldt ook voor de opslag, waarbij de ruimte waarin het raam(en) wordt opgeslagen voldoende geventileerd dient te zijn, zodanig dat het vochtgehalte in het raam beneden de 16% blijft. Ramen hebben af fabriek een vochtpercentage van 14% plus of min 2%. Het raam(en) dient zodanig te worden opgeslagen dat deze gevrijwaard blijft van optrekkend grondvocht en dergelijke, circa 30 centimeter van de ondergrond. Bij opslag onder zeilen geldt als aanvullende voorwaarde dat tussen de zeilen en de deuren een zodanige ruimte aanwezig is, dat natuurlijke droging van het timmerwerk mogelijk blijft. Behandelde ramen

niet zonder beschermende folie op elkaar stapelen. Door de druk en onderlinge reactie van de verflagen kan verkleving ontstaan. Zogenaamde 'onderwatersituaties' (bijvoorbeeld water in sponningen) dienen ten aller tijde te worden voorkomen.

Het verdient aanbeveling ramen zo laat mogelijk in de laatste bouwphase af te hangen. Worden ramen in het gevelelement afgehangen meegeleverd, dan verdient het aanbeveling dat de ramen op de bouwplaats uit het gevelelement worden genomen en op bovenstaande wijze worden beschermd en opgeslagen en in de laatste bouwphase weer worden ingehangen.

Afhangen

Ramen dienen op tenminste twee punten te worden afgehangen en van tenminste twee sluitpunten te worden voorzien. In het algemeen dienen de pennen van de scharnieren daarbij vooraf te worden ingevet.

Bij het afhangen van het draairaam de naden tussen raam en kozijn aanhouden volgens onderstaande tabel (bij digitaal ingemeten ramen is hier al rekening mee gehouden):

Plaats:	Naadbreedte:	
Enkelvleugelig	Naar binnen draaiend	Naar buiten draaiend
Hangzijde	2 mm.	2 mm.
Sluitzijde	4 mm.	4 mm.
Onderzijde	4 mm.	5 mm.
Bovenzijde	2 mm.	2 mm.

Raamstel	Naar binnen draaiend	Naar buiten draaiend
Hangzijde	2 mm.	2 mm.
Sluitzijde	n.v.t.	n.v.t.
Onderzijde	4 mm.	5 mm.
Bovenzijde	2 mm.	2 mm.
Middennaad	4 mm.	4 mm.

Bij het afhangen van het uitzetraam de naden tussen het raam en kozijn aanhouden volgens onderstaande tabel (bij digitaal ingemeten ramen is hier al rekening mee gehouden):

Plaats:	Naadbreedte:
Enkelvleugelig	Naar buiten draaiend
Linkerzijde	3 mm
Rechterzijde	3 mm.
Onderzijde	5 mm.
Bovenzijde	2 mm.

Bij het afhangen van het valramen (naar binnendraaiend) de naden tussen het raam en kozijn aanhouden volgens onderstaande tabel (bij digitaal ingemeten ramen is hier al rekening mee gehouden):

Plaats:	Naadbreedte:
Enkelvleugelig	Naar buiten draaiend
Linkerzijde	3 mm
Rechterzijde	3 mm.
Onderzijde	3 mm.
Bovenzijde	2 mm.

De aansluiting van het raam en het kozijn mag maximaal 2 mm zijn of dient conform de verwerkingsvoorschriften van de leverancier van de te monteren dichtingen te zijn. Deze voorschriften moeten beschikbaar zijn op het werk. De middennaad bij raamstellen geldt na montage hang- en sluitwerk.

De hangnaden van de afgehangen draairamen controleren (met een spiemaat). Het raam dient zowel in niet-vergrendelde als vergrendelde toestand aan te sluiten op het kozijn/tochtafdichting.

Bescherming tijdens de bouwfase

Na montage van de ramen moet worden gezorgd voor een goede bescherming. Tot de maatregelen behoren:

- Het voorkomen van een ruwe behandeling, beschadiging en vervuiling van onderdelen, zoals raamstijlen (beschadigingen door transporthandelingen). Hiervoor dienen passende maatregelen genomen te worden.
- Het voorkomen van een continue vochtbelasting op het raam(en).
- Het voorkomen van vervuiling van het hang- en sluitwerk.
- Het zo snel mogelijk herstellen van beschadigingen van het voor- of aflakstelsel (de originele laagdikten herstellen).
- Het voorkomen dat beglaasde ramen in een situatie worden geplaatst waarbij de binnenzijde regelmatig benat wordt. Dit om te voorkomen dat water via de (capillaire) naad van de glaslatten in het beglazingssysteem kan lopen. Via de schroefgaten in het beglazingssysteem kan de constructie aangetast worden.

Reparaties

Kleine beschadigingen in het raam(en) moeten zo spoedig mogelijk worden gerepareerd met een daartoe geschikt vulmiddel dat voldoet aan de eisen zoals vermeld in de SKH-publicatie 02-03 'Beoordelingsgrondslag voor vulmiddelen'. Een vulmiddel moet de volgende eigenschappen bezitten: -Geen agressieve stoffen bevatten

- Goed verwerkbaar met eenvoudige gereedschappen
- Goed hechten aan het omringende hout, zowel aan de langs- als aan de kopse kant
- Goed egaal af te smeren, zonder dat het materiaal trekt
- Bij verharding niet krimpen
- Een snelle door-en-door droging hebben
- Na uitharding goed schuurbaar zijn
- Goed af te werken

Voor reparaties van ramen komen voornamelijk middelen op basis van epoxy of op basis van urethaan-acrylaat in aanmerking. Indien de verwerkingsvoorschriften van de leverancier aanvullende informatie bevat, dan moeten deze verwerkingsvoorschriften worden gehanteerd. Van gerepareerde oppervlakken moet het voorsysteem tot de oorspronkelijke laagdikte worden hersteld.

Herstellen voorlaksysteem

Het voorlaksysteem (droge laagdikte 100 - 120 μm) of aflakstelsel (droge laagdikte 130 - 170 μm) en het houtvochtgehalte moeten aantoonbaar worden gecontroleerd. Het houtvochtgehalte van hardhouten ramen dient 14 % plus of min 2 % te zijn. In geval van verwerking, slijtage, beschadiging of vervuiling moet het voorlaksysteem tot de oorspronkelijke laagdikte worden hersteld.

Aanbrengen aflakstelsysteem

De eindafwerking op het voorlaksysteem moet binnen 18 maanden na aflevering op de bouwplaats worden aangebracht. Deze eindafwerking bestaat uit een minimale droge laagdikte van 30 µm. De laag dient te worden aangebracht overeenkomstig de verwerkingsvoorschriften van de verffabrikant/leverancier.

Voor het aanbrengen moet tussen elke laag het te behandelen oppervlak worden gezuiverd. Reinigen/ontvetten en geheel schuren en daarna stofvrij maken. Vuil, stof en vet zijn de belangrijkste oorzaken van onthechten van lak.

Aanbrengen van veiligheidsbeslag

Hang- en sluitwerk en accessoires dienen op de bouw aangebracht te worden volgens de verwerkingsvoorschriften van de hang- en sluitwerk fabrikanten / leveranciers. Indien echter inbraakwerendheid wordt vereist dan dienen hang- en sluitwerk en accessoires aangebracht te worden volgens de SKH-publicatie 98-08 'Inbraakwerend geveltimmerwerk'. De aangebrachte gaten en uitsparingen moeten altijd goed worden behandeld met een afdichtende verf in voldoende laagdikte.

Onderhoudsvoorschriften

Reinigen verlengt de levensduur van het verfsysteem en het raam. Vuile ramen verweren sneller.

Het raam (en) van Albo Deuren is voorzien van een watergedragen verfsysteem, let derhalve op met agressieve of schurende schoonmaakmiddelen. Let op: Geen schoonmaakmiddelen gebruiken die alcohol bevatten.

Regelmatig reinigen met water in combinatie met een kleine hoeveelheid zacht schoonmaakmiddel is voldoende. Ook het glas en de kit of rubberband rond de ruiten dienen te worden gereinigd. Hierna het geheel afnemen met een vochtige doek en vervolgens nawrijven met een schone droge doek. Deursponningen en het kozijn moeten schoon worden gehouden.

Let op: Raadpleeg bij gebruik van schoonmaakmiddelen altijd de voorschriften van de desbetreffende fabrikant.

Houtsoorten als Merbau kunnen bij onvoldoende verfbehandeling bloeden onder invloed van vocht. Je voorkomt bloeden van de deur door deze goed af te lakken, waardoor alle houtporeën gesloten zijn met verf.

Advies bij klachten op bloedende deuren:

- Verwijder de uitgeloopte inhoudsstoffen.
- Gaat dit moeizaam, gebruik dan een iets zurige schoonmaakproduct. Lauwwarm water met ammoniak is ook geschikt om bloedsporen te verwijderen.
- Repareer de beschadigingen aan het grondverfsysteem.
- Breng voldoende aflak aan op de schoongemaakte delen.

Afhankelijk van de omstandigheden waaraan de deur blootstaat, moet periodiek deskundig onderhoud plaats vinden. Indicatief kan onderstaand schema aangehouden worden. Bepalend is het verftechnisch onderhoudsadvies van de fabrikant/leverancier betreffende de eindafwerking.

DEKKENDE AFWERKING

Wat moet u doen in welk jaar?

klasse kleurkeuze en type afwerking		jaar													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1 Lichte Kleuren	Mat		x		o		x		o		x		o		x
	Glanzend			x		o			x		o			x	
2 Donkere Kleuren	Mat		o		o		o		o		o		o		o
	Glanzend		x		o		x		o		x		o		x

Schemakeuze: welke factoren spelen mee?

Klasse I bij (gunstige klimatologische omstandigheden) lichte kleuren

Klasse II bij (minder gunstige omstandigheden) donkere kleuren

Soms moet u kiezen tussen Klasse 1 of 2

Factoren die uw keuze eerder richting schema 1 brengen zijn:

- situering op het noordoosten
- beschutte ligging onder een dakoverstek of in een nis
- hoogglansafwerking

Verklaring type afwerking:

MAT = Laag- tot halfglanzende dekkende afwerking zonder plamuren
 = Hoogglanzende dekkende afwerking met schraal plamuren

X = Inspecteren op gebreken en bijwerken

O = bijwerken en een geheel nieuwe laag aanbrengen

TRANSPARANTE AFWERKING

Wat moet u doen in welk jaar?

		jaar													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		x	o	x	o	x	o	x	o	x	o	x	o	x	o

Transparante verfsystemen zijn alleen toegestaan bij hardhoutsoorten zoals meranti, merbau, iroko e.d.